

Zwolle, 2 februari 2026

Geachte leden van de gemeenteraad van Zwolle,

Naar aanleiding van de beantwoording door het college van de artikel-45-vragen van de fracties van het CDA en Swollwacht op 3 november jl. informeer ik u hierbij, mede namens de voormalige redactie, opnieuw.

Aanleiding is dat inmiddels aanvullende en relevante stukken beschikbaar zijn gekomen die noodzakelijk zijn voor een volledige en zorgvuldige weging van zowel de bestuurlijke handelwijze als de feitelijke uitvoering van de publieke mediaopdracht van Stichting Algemene Omroep Zwolle (1Zwolle).

1. Informatiepositie van de wethouder bij beantwoording

Bij het indienen van haar vragen heeft de fractie van Swollwacht niet alleen verwezen naar mediaberichtgeving, maar tevens de volledige redactieverklaring en een begeleidende e-mail van de redactie aan het college meegestuurd.

Daarmee beschikte de wethouder vóór beantwoording over concrete en inhoudelijke signalen die niet zagen op incidenten of emoties, maar op structurele zorgen omtrent governance, integriteit, tegenmacht en redactionele onafhankelijkheid.

Desondanks is de gemeenteraad beantwoord op een moment dat het interne toezichtstraject nog niet was afgerond.

2. Tijdljn en basis van de bestuurlijke beantwoording

De Raad van Toezicht sprak pas op 13 november voor het eerst inhoudelijk met de directeur-bestuurder, ruim een week ná de beantwoording door de wethouder. Het gesprek met (een deel van) de oud-redactie vond plaats op 3 november. Van afgerond hoor en wederhoor kon op het moment van beantwoording derhalve geen sprake zijn.

In dat licht is het gerechtvaardigd de vraag te stellen of het opportuun was dat de directeur-bestuurder, juist gezien de aard van de zorgen van de redactie — waaronder expliciet integriteit en mogelijke belangenverstrengeling — in deze fase de primaire en feitelijk enige bron kon zijn voor de beantwoording van raadsvragen.

Mijns inziens is daarmee bestuurlijk vooruitgelopen op conclusies die op dat moment nog niet getrokken konden worden.

3. Bevindingen van de Raad van Toezicht

Inmiddels heeft de Raad van Toezicht haar rapportage opgesteld en deze toegelicht aan de oud-redactie. Deze stukken voeg ik als bijlage bij.

In zowel de rapportage als de begeleidende mail erkent de RvT dat de spanningen en vertrouwensproblemen niet op zichzelf staan, maar voortkomen uit structurele knelpunten in communicatie, governance en organisatie-inrichting.

Geen van de kernzorgen van de redactie is door de RvT weerlegd of van tafel geveegd; integendeel, meerdere punten worden in belangrijke mate bevestigd.

De RvT spreekt expliciet over herstel dat nog moet plaatsvinden, niet over een afgeronde of herstelde situatie.

4. Effectiviteit en normatieve toetsing van het toezicht (Wbtr en NLPO-modelstatuut)

De Raad van Toezicht stelt in haar rapportage dat de dubbelfunctie van de directeur-bestuurder "*niet per definitie onwettelijk*" is en wijst daarbij op mogelijke voordelen zoals kennisdeling, kostenbesparing en versterking van de uitvoering.

Deze constatering blijft echter algemeen en abstraherend en wordt niet geplaatst in de concrete context waarin deze dubbelfunctie zich hier voordoet.

Het betreft in dit geval de directeur-bestuurder van de Zwolse lokale publieke omroep, die gelijktijdig directeur is van Salland¹ en van de lokale publieke omroepen in Kampen, Deventer, Olst-Wijhe en Raalte. Daarmee is sprake van een uitzonderlijke cumulatie van bestuurlijke verantwoordelijkheid en feitelijke invloed binnen meerdere publiek bekostigde media-instellingen, ieder met een eigen wettelijke opdracht, redactionele verantwoordelijkheid en verzorgingsgebied.

Juist in die context kan niet worden volstaan met de constatering dat een dubbelfunctie *niet per definitie onwettelijk* is. De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr) vereist geen abstracte legaliteitstoets, maar een concrete normatieve beoordeling van tegenstrijdige belangen, feitelijke onafhankelijkheid van bestuur en toezicht en de effectiviteit van checks and balances. De rapportage bevat geen expliciete toetsing aan deze kernnormen.

Daar komt bij dat de Raad van Toezicht zelf concludeert dat binnen het toezicht sprake is geweest van belangenverstrengeling, hetgeen heeft geleid tot het terugtreden van een toezichthouder. Deze vaststelling onderstreept de noodzaak van een expliciete Wbtr-toets, juist omdat zij wijst op een reëel en niet louter theoretisch governance-risico.

De rapportage laat echter onbesproken of en in hoeverre deze belangenverstrengeling eerder had moeten worden onderkend en gecorrigeerd en welke consequenties dit heeft voor de beoordeling van de cumulatie van functies bij de directeur-bestuurder.

Deze situatie staat bovendien op gespannen voet met de uitgangspunten van het NLPO-modelstatuut voor lokale publieke omroepen, dat uitgaat van een herkenbaar en

zelfstandig bestuur per omroep, duidelijke scheiding van verantwoordelijkheden en voldoende lokale verankering.

De cumulatie van bestuursfuncties bij één directeur-bestuurder over meerdere lokale publieke omroepen, in combinatie met feitelijke redactionele aansturing over omroepgrenzen heen, verdraagt zich moeilijk met deze sectorale governance-normen.

5. Redactionele onafhankelijkheid en positie van de redactie (Mediawet)

Een wezenlijk punt blijft daarmee onbeantwoord: de redactionele onafhankelijkheid. De Raad van Toezicht heeft deze niet inhoudelijk getoetst, maar zich beperkt tot bestuurlijke en organisatorische randvoorwaarden. Daarmee is niet vastgesteld of de redactionele onafhankelijkheid in de praktijk daadwerkelijk was en is geborgd, terwijl dit een kernvereiste is voor het functioneren van een publieke omroep.

Daarbij valt op dat de RvT in haar rapportage wél expliciet juridische termen hanteert waar het gaat om belangenverstrengeling binnen het toezicht, maar diezelfde normatieve scherpte niet toepast op de positie van de redactie.

De redactie wordt primair benaderd als onderdeel van een organisatorisch of communicatievraagstuk, terwijl zij onder de Mediawet en het geldende redactiestatuut een zelfstandige, wettelijk beschermde rol vervult als drager van redactionele verantwoordelijkheid en tegenmacht binnen het publieke bestel.

In dat licht is relevant dat uit berichtgeving van *De Stentor* van 10 november 2025 *) blijkt dat de directeur-bestuurder heeft bevestigd dat de redactie van Salland1 vanuit Wijhe de werkzaamheden voor 1Zwolle heeft overgenomen.

Juist deze ontwikkeling — feitelijke vervanging van een Zwolse redactie door een redactieteam van een bestuurlijk verweven omroep buiten Zwolle — was één van de kernzorgen van de redactie zoals verwoord in de oorspronkelijke verklaring.

Deze constatering betreft geen oordeel over redactionele inhoud, maar raakt rechtstreeks aan de vraag of sprake is van een zelfstandig, lokaal verankerd en onafhankelijk opererend redactiemodel.

6. Hoor en wederhoor: vorm versus inhoud

Hoewel de Raad van Toezicht formeel hoor en wederhoor heeft toegepast, blijft de materiële invulling daarvan beperkt. De RvT kwalificeert delen van de redactionele verklaring als onvoldoende feitelijk onderbouwd, maar heeft daarbij nagelaten relevante primaire documentatie op te vragen.

De voormalige hoofdredactie en redactie beschikken over de volledige notulen van de Programmaraad, waarin de betreffende kwesties zijn vastgelegd. Deze documenten

zijn door de RvT niet betrokken bij haar beoordeling. Daarmee is hoor en wederhoor procedureel toegepast, maar inhoudelijk onvolledig gebleven.

7. Feitelijke uitvoering van de publieke mediaopdracht

Voorts acht ik het van belang te constateren dat het college stelt dat de nieuwsvoorziening is hervat, terwijl objectief waarneembaar is dat het lokale journalistieke aanbod sinds november structureel is verschaald.

Dagelijkse actualiteit heeft plaatsgemaakt voor aankondigingen en vooruitblikken; eigen redactionele producties zijn grotendeels vervangen door licht bewerkte persberichten, aangevuld met aangekochte 112-nieuwsberichten (foto's en tekstuele informatie) uit Zwolle en omliggende gemeenten; zichtbare eindredactionele controle ontbreekt; en structurele verslaggeving — waaronder sportverslaggeving in het weekend — is volledig weggefallen.

Deze constatering betreft geen politieke bemoeienis met redactionele inhoud of keuzes. Het gaat om een andere toets, die wél op het terrein van de gemeenteraad ligt: de beoordeling of de publieke journalistieke taak waarvoor de omroep is aangewezen en met publieke middelen wordt bekostigd, feitelijk, structureel en continu wordt uitgevoerd.

8. Algemeen belang en afbakening ten opzichte van politieke inmenging

Een volledige, ervaren Zwolse redactie zit sinds november thuis, terwijl een groot deel van hen bereid en in staat is haar werkzaamheden te hervatten, mits de randvoorwaarden voor onafhankelijke journalistiek, integer bestuur en effectieve tegenmacht worden hersteld.

Dat gegeven staat op gespannen voet met het beeld van herstel en stabilisatie dat in de beantwoording van het college wordt geschetst.

Met vriendelijke groet,

Peter Denekamp

Voormalig hoofdredacteur 1Zwolle

Bijlagen:

- Rapportage Raad van Toezicht Algemene Omroep Zwolle
- Begeleidende mail RvT aan de oud-redactie

*) Crisis bij lokale omroep Zwolle escaleert: redactie in Wijhe neemt werk over - De Stentor d.d. 10 november 2025: <https://www.destentor.nl/zwolle/crisis-bij-lokale-omroep-zwolle-escaleert-redactie-in-wijhe-neemt-werk-over~aa6ac03a5/>